gemeente ooststellingwerf

Alcohol en middelen beleid Ooststellingwerf

Voorstellen

Korte schets van cijfers

Opgroeien in een kansrijke omgeving door Erik Jan de Wilde

Vragen en feedback

Alcoholgebruik onder jongeren (12-18 jaar) in Ooststellingwerf

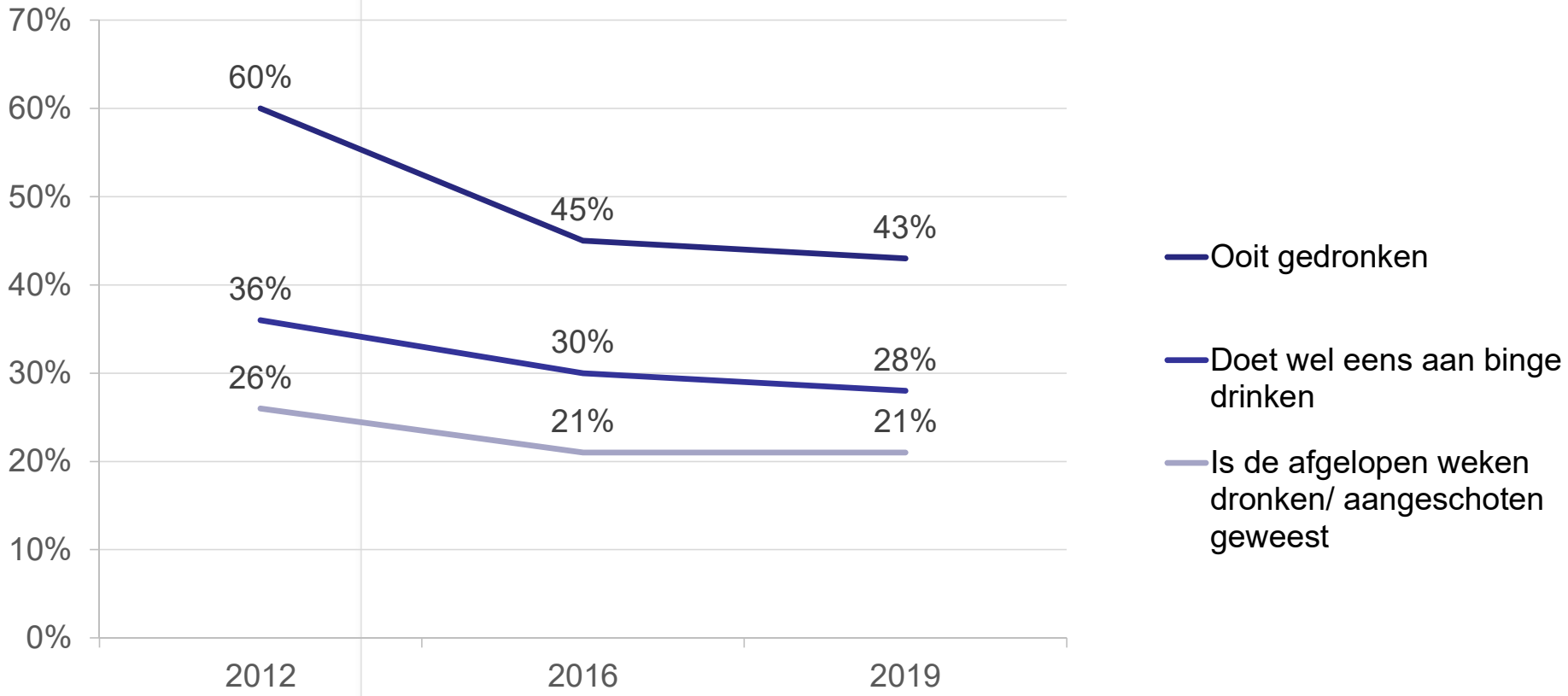

Rookgedrag onder jongeren (12-18 jaar) in Ooststellingwerf

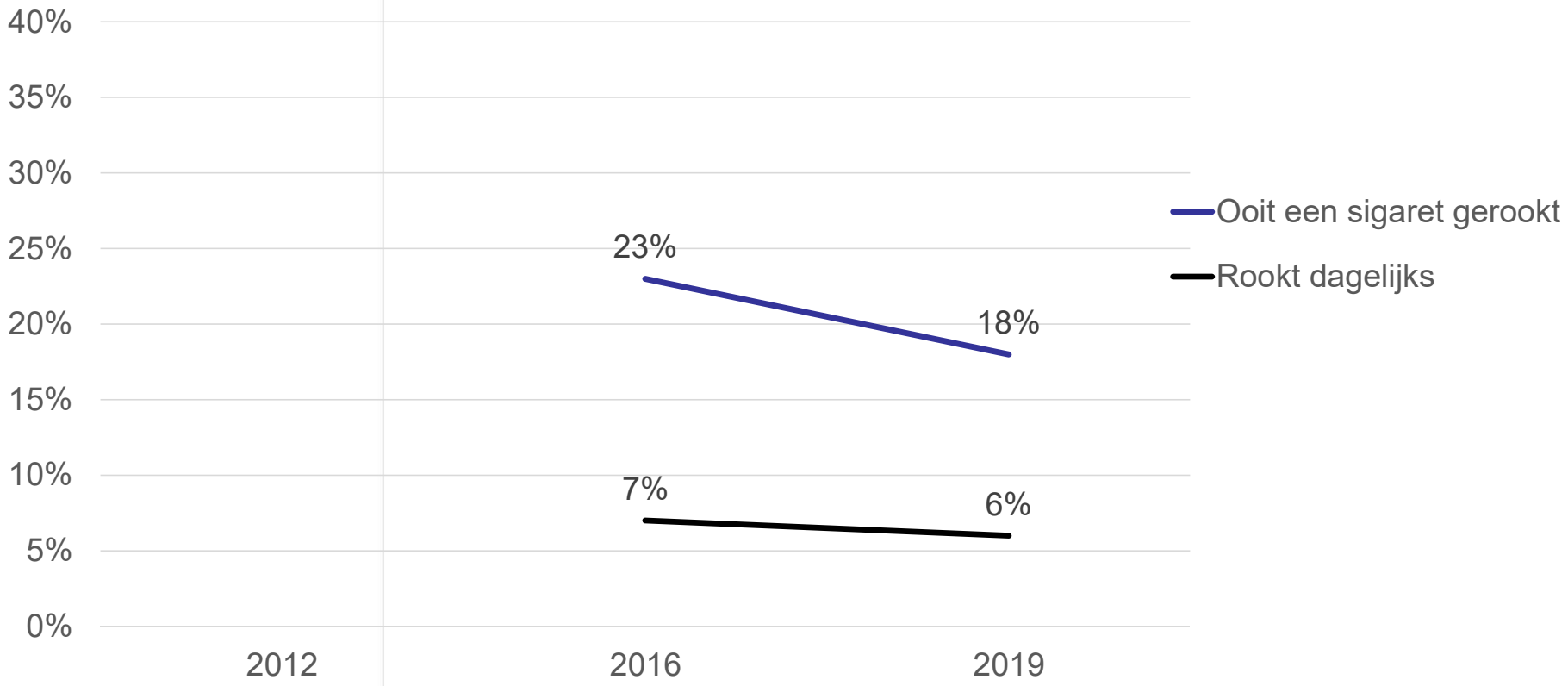

Drugsgebruik onder jongeren (12-18 jaar) in Ooststellingwerf

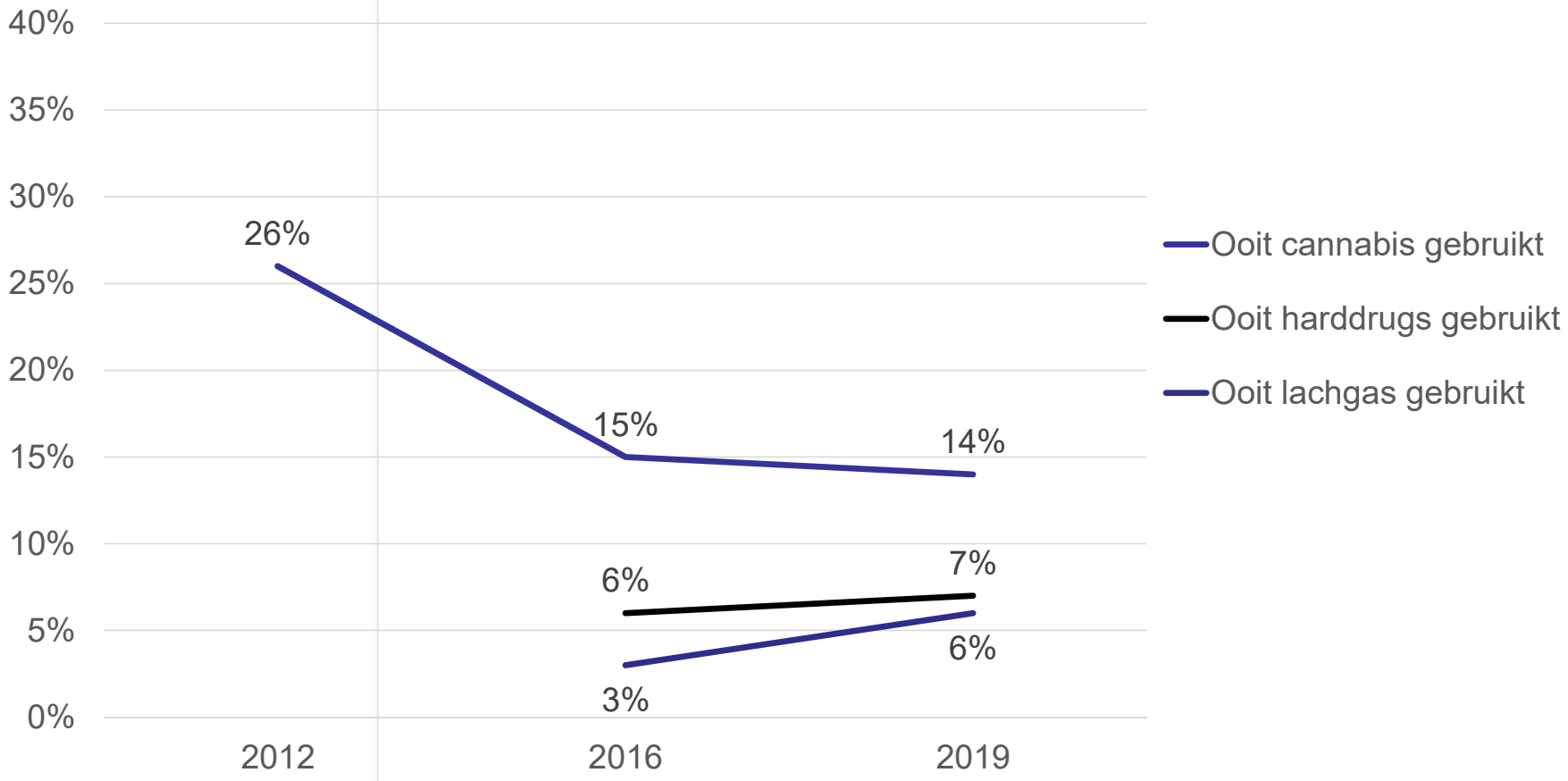

gemeente ooststellingwerf

Uitvoering beleidsdoelen

- Vanuit gemeenteraad extra aandacht voor preventie van verslaving (samenwerkingsagenda)
- Uit beleidsnota:
- Geen alcoholgebruik onder de 18 jaar
- Minder gebruik onder jongeren
- Bewustzijn van de verantwoordelijkheid van ouders voor gebruik jongeren vergroten
- Betere naleving leeftijdsgrens
- Minder alcohol gerelateerde incidenten
- Doorontwikkeling monitoring
- **Opgroeien in een kansrijke omgeving (ijslands model)**

OKO | OPGROEIEN IN EEN KANSRIJKE OMGEVING

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

Gebaseerd op het IJslandse preventiemodel

OKO | **OPGROEIEN** IN EEN **KANSRIJKE OMGEVING**

Alle jongeren kunnen gezond en kansrijk opgroeien

OKO

OKO | **OPGROEIEN** IN EEN **KANSRIJKE OMGEVING**

… creëert een positieve leefomgeving voor jongeren

… is een primaire preventieaanpak

OKO

Verander de omgeving

Je kunt kinderen en jongeren niet verantwoordelijk maken voor hun eigen gezondheid

Domeinen omgeving jongeren

Gezin

- ✓ Tijd doorbrengen met ouders
- ✓ Controle en monitoring door ouders
- ✓ Ondersteuning door ouders
- ✓ Regels stellen

Vrije tijd

- ✓ Georganiseerde vrijetijdsbesteding
- ✓ Inzet rolmodellen

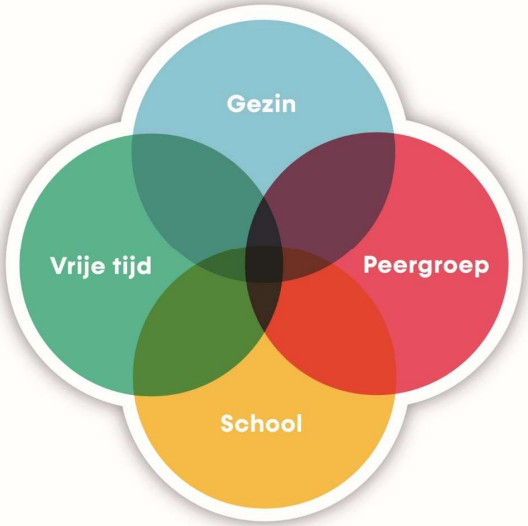

Peergroep

- ✓ Afspraken met andere ouders
- ✗ Laat buiten rondhangen
- ✗ Feestjes zonder toezicht

✓ **Beschermende** factoren
✗ **Risico** factoren

School

- ✓ Positief schoolklimaat
- ✓ Betrokkenheid bij school
- ✗ Pesten

Cyclische werkwijze

Samenvattend

Succesfactoren van OKO

- Evidence based: onderzoek stuurt praktijk aan
- Community based benadering: lokale partners betrokken
- Dialoog: continue gesprek tussen onderzoek, beleid en praktijk
- Duurzaamheid: lange termijn visie, commitment en investering

OKO | OPGROEIEN IN EEN KANSRIJKE OMGEVING

… is gebaseerd op het IJslandse preventiemodel

… is vertaald naar de Nederlandse context

OKO

Gebaseerd op het IJslandse model

Development of substance use 10th grade in Iceland, years 1998-2022

Beïnvloeden van de factoren in IJsland

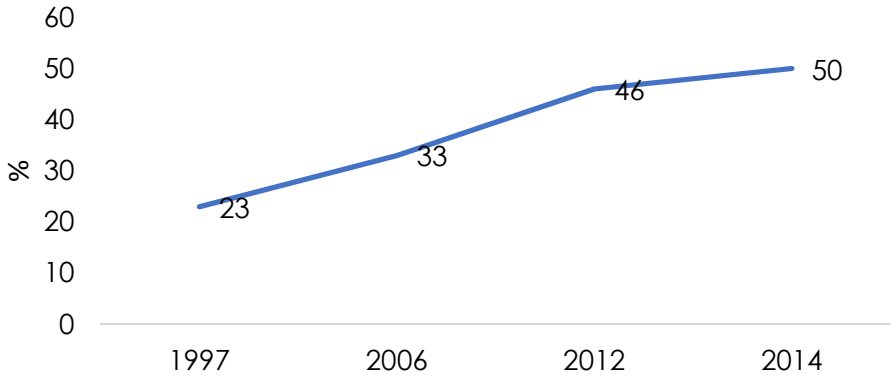

Jongeren die vaak doordeweeks tijd met hun ouders doorbrengen

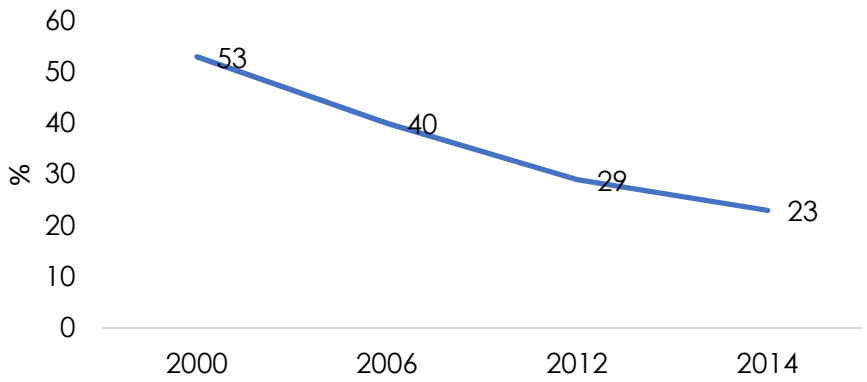

Jongeren die ≥ 3 keer per week na 22u buitenshuis zijn

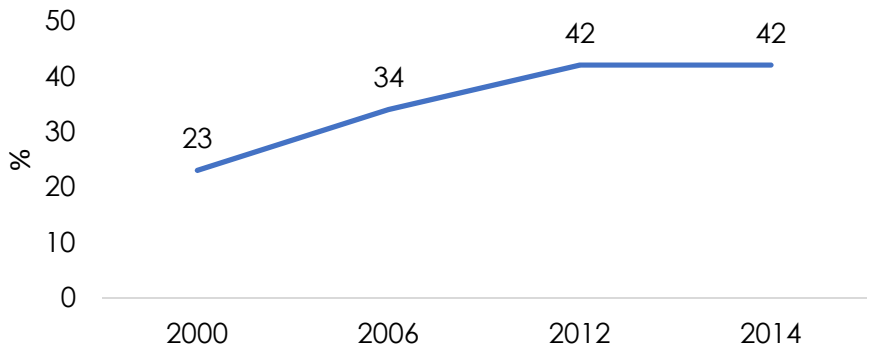

Jongeren die minstens vier keer per week sporten bij een club

Pilottraject (2018-2021)

Trimbos instituut
Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

PLANET Youth by ICSRA

NJi Nederlands Jeugdinstituut

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

ÖKO

Lessen uit de pilot

- Gezamenlijk werken aan een gezonde en gelukkige jeugd
  - Gezamenlijke visie
  - Samenwerking verbeterd
- Preventie wordt gebaseerd op feiten en data
- Toename in preventieve activiteiten
  - Die beter aansluiten bij de lokale situatie

= Een boost voor preventie

Voorbeelden lokale samenwerking

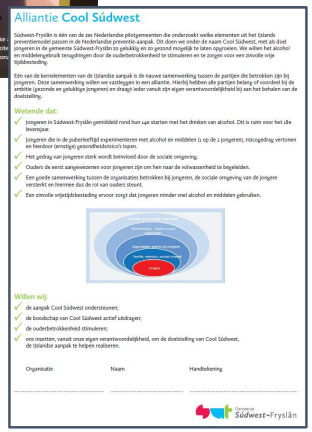

Alliantie Cool Súdwest

Súdwest-Fryslân is één van de zes Nederlandse pilotgemeenten die onderzoekt welke elementen uit het Ijslands preventiemodel passen in de Nederlandse preventie-aanpak. Dit doen we onder de naam Cool Súdwest, met als doel jongeren in de gemeente Súdwest-Fryslân zo gelukkig en zo gezond mogelijk te laten opgroeien. We willen het alcohol en middelengebruik terugdringen door de ouderbetrokkenheid te stimuleren en te zorgen voor een zinvolle vrije tijdsbesteding.

Eén van de kernelementen van de IJslandse aanpak is de nauwe samenwerking tussen de partijen die betrokken zijn bij jongeren. Deze samenwerking willen we vastleggen in een alliantie. Hierbij hebben alle partijen belang of voordeel bij de ambitie (gezonde en gelukkige jongeren) en draagt ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid bij aan het behalen van de doelstelling.

Wetende dat:

- ✓ Jongeren in Súdwest-Fryslân gemiddeld rond hun 14e starten met het drinken van alcohol. Dit is ruim voor het alle leeftijd.
- ✓ Jongeren die in de puberleeftijd experimenteren met alcohol en middelen (5 op de 2 jongeren), risicogedrag vertonen en hierdoor (ernstige) gezondheidsrisico's lopen.
- ✓ Het gedrag van jongeren sterk wordt beïnvloed door de sociale omgeving.
- ✓ Ouders de eerst aangewezenen voor jongeren zijn om hen naar de volwassenheid te begeleiden.
- ✓ Een goede samenwerking tussen de organisaties betrokken bij jongeren, de sociale omgeving van de jongere versterkt en hiermee dus de rol van ouders steunt.
- ✓ Een zinvolle vrijetijdsbesteding ervoor zorgt dat jongeren minder snel alcohol en middelen gebruiken.

Willen wij:

- ✓ de aanpak Cool Súdwest ondersteunen;
- ✓ de boodschap van Cool Súdwest actief uitdragen;
- ✓ de ouderbetrokkenheid stimuleren;
- ✓ ons inzetten, vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, om de doelstelling van Cool Súdwest, de IJslandse aanpak te helpen realiseren.

Organisatie ..... Naam ..... Handtekening .....

Gemeente Súdwest-Fryslân

Lokaal preventieakkoord Hardenberg

Alliantie Súdwest Fryslân

Voorbeelden ouderparticipatie

Samen zijn met het gezin is het beste kerstcadeau

IJsland

Ouderavonden

Súdwest Fryslân

Voorbeelden ouderparticipatie

Actieve groep ouders
Hardenberg

Oudermagazine
Urk

Voorbeelden Vrije Tijd

Act Texel

Texel

City of A

Amersfoort

Voorbeelden Vrije Tijd

De mobiele Spot

Kempen

DURF!

Urk

Voorbeeld vrijetijdspas IJsland

- Voor alle jongeren (6-18 jaar)
- Ca. 350 euro per jaar
- Goedgekeurde activiteiten en organisaties
- Professionele begeleiding

Voorbeelden School

- Gezonde school (m.n. welbevinden)
- Maatschappelijk werk uitgebreid
- Chillplek op school

GEZONDE SCHOOL

Ondersteuningsprogramma OKO

- Landelijke ondersteuning
  - Kennis
  - Uitwisseling
  - Procesbegeleiding
  - Monitoring
- Jaarlijks aanmeldmoment voor nieuwe gemeenten

Trimbos instituut
Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

NJi Nederlands Jeugdinstituut

GGD GHOR NEDERLAND

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

OKO

Fase 0: Opstart

1. Zorg voor een **interne structuur** en **intern draagvlak**
2. Bouw aan een lokale **preventiecoalitie** en lokale **financiering**

Fase 1: Monitoring

3. Bereid de **monitor** voor
4. Voer de monitor uit, **analyseer** en **rapporteer**

Fase 2: Terugkoppeling & dialoog

5. Bespreek de **resultaten** en bereid **de dialoogsessie** voor
6. Voer **de dialoog** met **lokale partners**

Fase 3: Beleidsvorming

7. Stel **lokale doelen** en **prioriteiten** vast
8. **Vorm beleid** en **stem af** met **de praktijk**

Fase 4: Uitvoering

9. **Implementeer interventies** en **(preventie-)activiteiten**
10. **Evalueer** en bereid de **nieuwe cyclus** voor

Huidige cohorten OKO

9 pilotgemeenten gaan door

11 nieuwe gemeenten

2023-2026: 11 nieuwe gemeenten

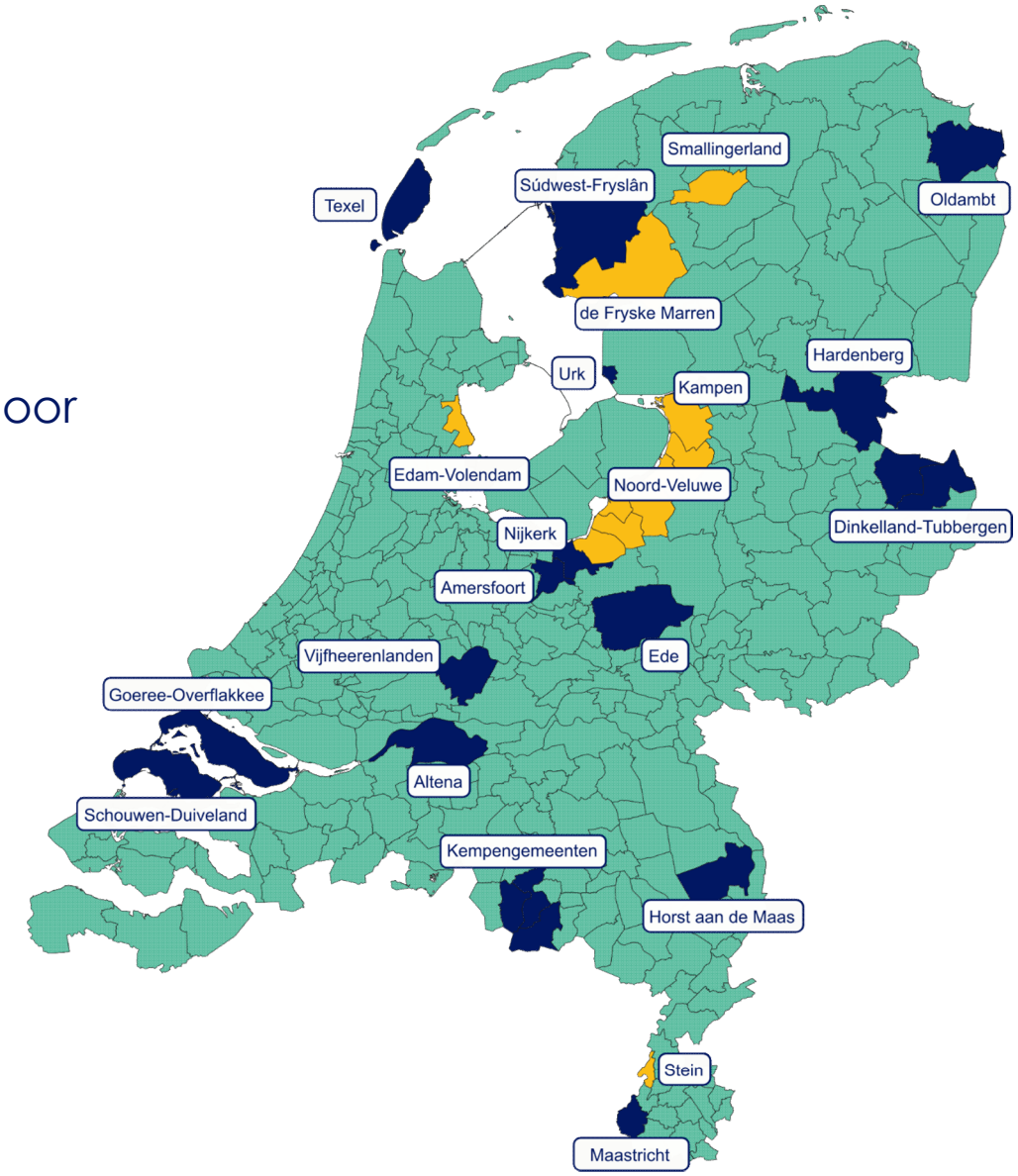

Wat is nodig voor succesvolle implementatie?

- Politiek en bestuurlijk draagvlak
- Draagvlak bij partners
- GGD betrokken voor uitvoering monitoring

- Commitment voor minstens 4 jaar
- Capaciteit: 1,5-2,5 FTE voor projectleider en kernteam
- Budget voor
  - Tweejaarlijkse monitoring door GGD
  - Preventieactiviteiten
  - Ondersteuning implementatie door Trimbos

Bedankt voor uw aandacht!

kansrijkeomgeving
.nl
oko@trimbos.nl